

Contributing to Society

นายมงคลนิมิตร เชื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กร
และรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสโซ่ นำผู้สื่อข่าวเยี่ยมชมหน่วยวิจัยโรค
เขตร้อนมหิดล-อ็อกซ์ฟอร์ด

เอ็กซอนโมบิล

ร่วมยกระดับกำจัดมาลาเรีย

STOP MALARIA

กษมา สัตยาหุริกัน

ExxonMobil Foundation supports Worldwide Antimalarial Resistance Network (WWARN)

Malaria is still causing several hundred thousands of patients a year, and a great number of them died from Cerebral malaria despite the increasing number of hospital treatments. One of the challenges in the fight against malaria is antimalarial drug resistance that tends to emerge in Southeast Asia before spreading to other parts of the world.

ExxonMobil Foundation, under Exxon Mobil Corporation, has partnered with the world's leading organizations to fight against malaria in Africa and Asia since 2000.

The foundation has thus granted a six-million-dollar fund to Worldwide Antimalarial Resistance Network (WWARN) to support its work.

In Thailand, WWARN works closely with Mahidol-Oxford Tropical Medicine Research Unit (MORU), a collaboration between the University of Oxford and Mahidol University. MORU was established with the Wellcome Trust in 1979 with the focus on developing effective and practical means of diagnosing and treating malaria, especially drug-resistant malaria.

มาลาเรีย ยังเป็นโรคที่ทำให้ประชาชนของโลกเจ็บป่วยและเสียชีวิต แม้ผู้ป่วยจะได้รับการรักษาในโรงพยาบาลมากขึ้น แต่ทั่วโลกยังพบผู้เสียชีวิตจากมาลาเรียขึ้นสมองในแต่ละปีนับหลายแสนคน

สาเหตุของโรคเกิดจากเชื้อปรสิตที่มีอยู่เป็นพาหะ โดยเชื้อมาลาเรียมีทั้งหมด ๖ ชนิดได้แก่ ฟัลซิพารัม (Plasmodium falciparum) ไวแวกซ์ (P.vivax) มาลารีอี (P.malariae) โอวาเล่ เคอร์ติไซด์ (P.ovalecurtisi) โอวาเล่ วอลลิเคอร์ไรด์ (P.ovalewallikeri) และโนเลสซี (P.knowlesi)

ในประเทศไทย เชื้อที่พบส่วนใหญ่เป็นชนิด ฟัลซิพารัมและไวแวกซ์ จากการสำรวจของสำนักโรคติดต่ออันตรายโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่า ๕ จังหวัดที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ ยะลา ตาก ศรีสะเกษ นราธิวาส และแม่ฮ่องสอน ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนมีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้าน

“ในฐานะขององค์กรเอกชน
เรายินดีที่ได้สนับสนุนให้กีด
การค้นพบวิจัยครั้งนี้มาก
เพราะเราต้องการเห็นความสำเร็จ
ในการต่อสู้กับโรคมาลาเรีย
ให้ได้ใบที่สุด”

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงสาธารณสุขจึงยกระดับการ
จัดการโรคมาลาเรียของประเทศ จากการควบคุมโรค
เป็นการกำจัดโรค โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์กำจัดโรค
มาลาเรียระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๙) และ
แผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)
มียุทธศาสตร์ ๔ ข้อ คือ

๑. เร่งรัดกำจัดการแพร่เชื้อในประเทศไทยไม่ให้มี
ผู้ป่วยติดเชื้อในพื้นที่ เน้นระบบเฝ้าระวัง ค้นหาเร็ว
รักษาเร็วและกำจัดเชื้อดื้อยา

๒. พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม มาตรการ และ
รูปแบบในการกำจัดโรคไข้มาลาเรียที่เหมาะสมกับพื้นที่

๓. สร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายระดับ
ประเทศและนานาชาติ ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ต่อเนื่อง ยั่งยืน

๔. ส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการดูแล
ตนเองจากโรคไข้มาลาเรีย ตั้งเป้าให้ทุกอำเภอของ
ประเทศไทยไม่มีการแพร่เชื้อมาลาเรียในพื้นที่ติดต่อกัน
อย่างน้อย ๓ ปีภายในปี ๒๕๖๙

ในการรักษาผู้ป่วยมาลาเรียชนิดไม่มีภาวะแทรก
ซ้อนนั้น ในหลายพื้นที่ทั่วโลกจะใช้การให้ยาอาร์ทีมีซินิน
ควบคู่ไปกับยาไพเพอราควิน หากเกิดการดื้อยา
อาร์ทีมีซินินขึ้น ยาไพเพอราควินก็มีแนวโน้มจะใช้รักษา
ไม่ได้ผลตามไปด้วย แม้ปัญหาเชื้อดื้อยาในประเทศไทย
มีอัตราต่ำกว่าที่องค์การอนามัยโลกกำหนดไว้ คือน้อย
กว่าร้อยละ ๑๐ แต่ก็ต้องเผชิญกับภาวะความเสี่ยงของ
โรคที่ดื้อยามากขึ้น รวมถึงโลกปัจจุบันที่คนสามารถ
เดินทางข้ามโลกได้อย่างง่ายดายตายกว่าในอดีต ก็เป็น
ช่องทางการแพร่ระบาดที่รวดเร็ว และจากการที่หน่วย
วิจัยโรคเขตร้อนมหิดล-อ็อกซ์ฟอร์ด คณะเวชศาสตร์

เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล แจ้งเตือนถึงการแพร่ระบาดของ
ของเชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ดื้อยาชนิดรุนแรง ในภูมิภาค
ลุ่มน้ำโขงที่กำลังลุกลาม โดยพบการแพร่กระจายจาก
กัมพูชาไปยังบางส่วนของประเทศไทย ลาว และเวียดนาม
ตอนใต้หนักขึ้น ทำให้เป็นที่ห่วงเกรงกันว่าโรคมาลาเรีย
อาจจะกลับมาเป็นภัยคุกคามมนุษย์อีกครั้ง

มูลนิธิเอ็กซอนโมบิล ภายใต้ เอ็กซอนโมบิล
คอร์ปอเรชั่น บริษัทแม่ของ บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย)
จำกัด (มหาชน) จึงได้ร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลก
เพื่อกำจัดโรคมาลาเรียทั้งในเขตทวีปเอเชียและแอฟริกา
โดยมีแนวทางการสนับสนุน ๓ ด้าน คือ

๑. แจกจ่ายมุ้งนอนกันยุงและช่วยเหลือเรื่องการ
รักษาในประเทศที่มีอัตราการติดเชื้อมาลาเรียสูงสุด

๒. สร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และพัฒนา
บุคลากรในประเทศกำลังพัฒนา ด้วยการสนับสนุน
งานวิจัยและฝึกอบรมผู้นำด้านสุขภาพ

๓. จัดการกับประเด็นท้าทายต่าง ๆ เพื่อกำจัด
โรคมาลาเรีย

ที่ผ่านมา มูลนิธิเอ็กซอนโมบิล ได้สนับสนุน
เครือข่าย Worldwide Antimalarial Resistance Network
(WWARN) และพันธมิตรกว่า ๒๖๐ รายทั่วโลก ในการ
ดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการค้นคว้าวิจัย แลกเปลี่ยนข้อมูล
เกี่ยวกับ “เชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ดื้อยา” ตลอดจนมุ่ง
ศึกษาเรื่องพันธุศาสตร์ของเชื้อมาลาเรียและเก็บรวบรวม
ข้อมูลเพื่อดูแนวโน้มว่าเชื้อมาลาเรียบริเวณใดกำลังเสี่ยง
ต่อการดื้อยาอาร์ทีมีซินินและไพเพอราควินที่ใช้รักษา
อยู่เป็นหลัก

สำหรับประเทศไทย ศูนย์ WWARN ทำงาน
ร่วมกับ หน่วยวิจัยโรคเขตร้อนมหิดล-อ็อกซ์ฟอร์ด
Mahidol-Oxford Tropical Medicine Research Unit
(MORU) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านวิชาการ
งานวิจัยโรคเขตร้อนร่วมกันระหว่างคณะเวชศาสตร์
เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล กับมหาวิทยาลัย
อ็อกซ์ฟอร์ด และมูลนิธิเวลคัม ประเทศอังกฤษ โดย
MORU จะมุ่งเน้นศึกษากลไกโรคมาลาเรีย การเกิดและ
ระบาดของเชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ดื้อยารวมถึงค้นคว้า
เพื่อหาวิธีรักษาโรคมาลาเรียแบบใหม่

ศ.ดร.มัลลิกา อิมวงค์ หัวหน้าภาควิชาชีวโมเลกุล และพันธุศาสตร์โรคเขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ได้เผยถึงผลงานวิจัยชิ้นล่าสุด จากการตรวจดีเอ็นเอของเชื้อโรคมาลาเรียสายพันธุ์ ด้อยาจนพบว่า “เชื้อมาลาเรียที่ด้อยาที่เริ่มระบาดจาก กลุ่มแม่น้ำโขงบริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา พบต่อมา ในเขตชายแดนประเทศลาว และเวียดนามตามลำดับนั้น มีดีเอ็นเอที่ยืนยันได้ว่ามีบรรพบุรุษหรือสายพันธุ์เดียวกัน อันหมายความว่า เชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ด้อยานี้ได้มีการ แพร่กระจายในพื้นที่ใกล้เคียงแล้ว ซึ่งผลวิจัยนี้จะช่วยให้ ทางกระทรวงสาธารณสุขและองค์การอนามัยโลกได้ กำหนดยุทธศาสตร์การป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ ดังกล่าวก่อนที่จะแพร่กระจายไปยังเขตพื้นที่เสี่ยงสูง อย่างอินเดียและแอฟริกา ซึ่งพื้นที่ทั้งสองยังคงเป็นจุด ที่มีอัตราการติดเชื้อและเสียชีวิตสูง นอกจากนี้ยังเป็น ศูนย์กลางในการแพร่กระจายเชื้อไปทั่วโลกอีกด้วย”

นายมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล กรรมการและผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมองค์กรและรัฐกิจสัมพันธ์ บริษัท เอสซี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) กล่าวถึงความ ร่วมมือในเรื่องโรคมาลาเรียว่ามูลนิธิเอ็กซอนโมบิลได้ ส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์ด้านโรค มาลาเรียมาแล้ว ๑๗ ปี ด้วยหวังช่วยลดผลกระทบ ที่อาจเกิดจากการรักษาโรคมาลาเรียแบบเหมารวม สร้างคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านสาธารณสุข ซึ่งการที่ประเทศไทยมีหน่วยวิจัยสนับสนุนการทำงาน ในเรื่องดังกล่าวจะช่วยสร้างระบบเร่งรัดกำจัดเชื้อ มาลาเรียที่ด้อยา เพิ่มประสิทธิภาพของยารักษาโรค มาลาเรียที่มีอยู่ และยาใหม่ที่กำลังพัฒนาที่สามารถ ควบคุมและกำจัดโรคมาลาเรียได้

“ในฐานะขององค์กรเอกชน เรายินดีที่ได้สนับสนุน ให้เกิดการค้นพบงานวิจัยครั้งนี้มากเพราะเราต้องการ เห็นความสำเร็จในการต่อสู้กับโรคมาลาเรียให้ได้ในที่สุด และนับเป็นความภาคภูมิใจที่องค์กรในประเทศไทย มีบุคลากรเก่ง ทำงานแก้ปัญหาระดับโลกเช่นนี้ จึงเป็น ที่น่ายินดีที่วงการแพทย์ไทยได้เป็นส่วนหนึ่งของการ พยายามพามนุษย์รอดพ้นจากโรคมาลาเรีย คาดว่า เป้าหมายที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศว่าจะเป็น ประเทศปลอดมาลาเรียในปี ๒๕๖๗ น่าจะเป็นจริงได้”

รศ.นพ.ประตাপ สิงหวิวานนท์ พุดถึงภาพรวม สถานการณ์มาลาเรีย ในเอเชีย

จากซ้ายไปขวา ศ.ดร.มัลลิกา อิมวงค์ นายมงคลนิมิตร เอื้อเชิดกุล ดร.เมสุล ดฮอร์ตาร์

เจ้าหน้าที่อธิบาย ถึงขั้นตอนการตรวจหา เชื้อมาลาเรียสายพันธุ์ ด้อยา โดยใช้เทคนิค ระดับโมเลกุล

รศ.นพ.ประตาศ สิงห์ควานนท์
คณบดีคณะเวชศาสตร์เขตร้อน
มหาวิทยาลัยมหิดล

“คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล ถือเป็นผู้นำระดับโลกในเรื่องของการศึกษาวิจัยโรคไข้มาลาเรีย ที่ผ่านมามีเชื้อมาลาเรียดื้อยาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เมื่อทราบว่าเชื้อมาลาเรียดื้อต่อยาชนิดใด และยาชนิดไหนเหมาะสมจะให้กับผู้ป่วย ทางกระทรวงสาธารณสุขและองค์การอนามัยโลก (WHO) ก็จะได้ข้อมูลในการวางแผน และกำหนดนโยบายในการใช้ยาระดับสากลที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ งานวิจัยของสถาบันจึงมองภาพใหญ่ และสร้างผลกระทบในระดับวงกว้าง ที่ต้องเริ่มพร้อมๆ กันหลายส่วนในการจัดการแนวโน้มน่าจะเชื้อดื้อยา ทำได้ดีที่สุดก็จะนำไปสู่การรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม รวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด”

ดร.เมฮูล ดฮอร์คาร์
หัวหน้าศูนย์ภูมิภาคเอเชีย
WWARN

“การวิจัยทางด้านนี้มีความยากอยู่ที่ขั้นตอนและการส่งต่อข้อมูลของผู้ป่วยในแต่ละพื้นที่มาตรวจสอบ ถึงแม้ว่าประเทศในแถบกลุ่มน้ำโขงนี้มีจำนวนผู้ป่วยน้อยลง และการนำเลือดของผู้ติดเชื้อที่มาจากประเทศแถบแอฟริกามาทำการศึกษาวิจัยถือเป็นเรื่องที่ทำเป็น รวมถึงการอัปเดตผลงานวิจัยต่างๆ ผ่านเครือข่ายหรือเว็บไซต์กลางอย่าง www.wwarn.org เป็นสิ่งที่ต้องทำแบบเรียลไทม์ซึ่งผลการวิจัยองค์ความรู้ใหม่ๆ ต้องการช่องทางการส่งต่อไปยังสาธารณสุขชนและนักวิชาการกลุ่มอื่น เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และเกิดการนำไปใช้งานได้จริง จึงเป็นเรื่องดีที่มีองค์กรภาคเอกชนหลายแห่งให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง”

MALARIA

โรคมาลาเรียเกิดขึ้นได้อย่างไร

โรคมาลาเรียเป็นโรคร้ายอันตรายถึงชีวิต เกิดจากเชื้อปรสิต โดยมียุงก้นปล่องตัวเมียนำโรคมาสู่คน ชอบกัดในเวลาากลางคืน โดยเฉพาะตอนหัวค่ำและหัวรุ่ง

อาการที่สำคัญ

ครั่นเนื้อ ครั่นตัว ปวดหัว มีไข้ หนาวสั่น

หากตรวจพบเชื้อมาลาเรีย ควรปฏิบัติ ดังนี้

๑. กินยาให้ครบตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่
๒. มาตรวจเลือดซ้ำ ตามที่เจ้าหน้าที่นัด
๓. หากมีอาการแพ้ยา หรือผิดปกติ ให้รีบมาพบเจ้าหน้าที่ทันที
๔. ดูแลตัวเองไม่ให้ถูกยุงกัด เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อมาลาเรียไปสู่คนอื่น

ป้องกันโรคมาลาเรียได้อย่างไร

วิธีการป้องกันมาลาเรียที่ได้ผลดี คือ นอนในมุ้งชุบน้ำยาเป็นประจำ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องไปเฝ้าไร่ เฝ้านาและไม่สะดวกในการใช้มุ้งกางนอน ขอแนะนำมุ้งชุบน้ำยากดแมลง ซึ่งใช้หลอดไฟเพื่อกันยุงกัดและป้องกันไม่ให้เป็นโรคมาลาเรีย ซึ่งมุ้งชุบน้ำยากดแมลงมีประโยชน์ที่สามารถไล่และทำให้ยุงตายได้ เป็นการป้องกันโรคมาลาเรีย ซึ่งเกิดจากยุงก้นปล่องกัด นอกจากนี้ สามารถใช้ยาทากันยุง ยาจุดไล่ยุง หรือการใส่เสื้อผ้าปกคลุมแขนขาปิดซิด

จากหนังสือ :

คู่มือการใช้ยารักษาโรคมาลาเรีย

ในผู้ป่วยไข้มาลาเรียชนิดไม่มีภาวะแทรกซ้อน

สำหรับบุคลากรสาธารณสุข กรมควบคุมโรค

(ปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๕๗)

